

YLÖJÄRVI

Ylöjärven kaupungin hyvinvointiraportti

Hyvinvointiraportti vuodelta 2023

Ylöjärven kaupunki

Sisältö

- I. Ylöjärven kaupunki hyvinvoinnin edistäjänä
 - I. [Hyvinvoinnin käsitteitä](#)
 - II. [Hyvinvoinnin edistämistä ohjaavat](#)
 - III. [Hyvinvointitiedon raportointi](#)
 - IV. [Hyvinvointityön rakenteissa tapahtuneita muutoksia](#)
 - V. [Hyvinvointitavoitteet ja –toteutus](#)
 - VI. [Hyvinvointipalvelut arjen hyvinvointityön tukena](#)
- II. Ylöjärveläisten hyvinvointi ja hyvinvoinnin edistäminen
 - I. [Ylöjärveläisten hyvinvointi ja hyvinvointityön tilanne](#)
 - II. [Väestömuutokset](#)
 - III. [Hyvinvoinnin nykytila \(14-20\)](#)
 - IV. [Hyvinvointityön nykytila \(21-22\)](#)
- III. Yhteenveto
 - I. [Hyvinvointiin vaikuttaneet ilmiöt vuonna 2023](#)
 - II. [Hyvinvointityössä tapahtuu vuonna 2024](#)
 - III. [Johtopäätökset päätöksenteon ja toiminnan suunnittelun tueksi](#)
- IV. Liitteet ja lähteet

Hyvinvointitietoon pohjautuva kuvaus väestön hyvinvoinnista ja hyvinvointityöstä.

A group of children with backpacks walking in a forest, led by an adult. The children are wearing colorful backpacks and are walking in a line. The adult is wearing a dark jacket and a backpack. The forest is lush with green trees and foliage.

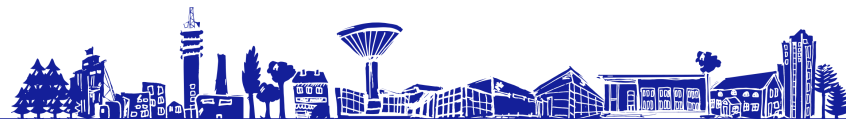
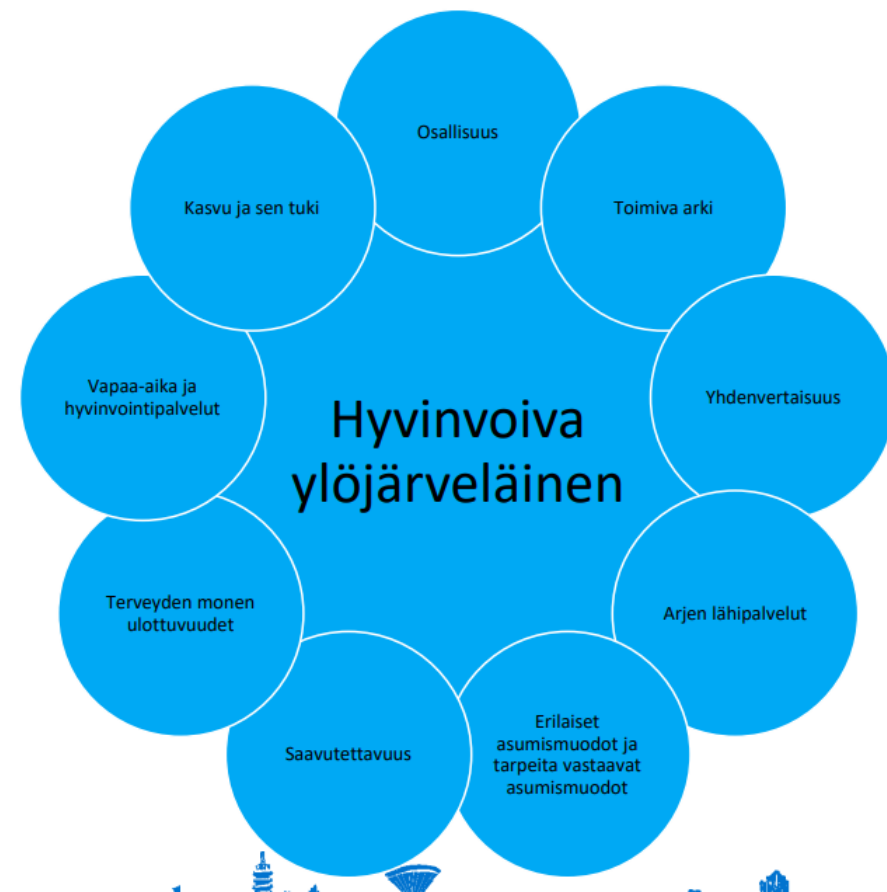
Ylöjärven kaupunki hyvinvoinnin edistäjänä

Hyvinvoinnin käsitteitä

- Hyvinvointi moniulotteinen ja monitasoinen käsite, joka jaetaan yleensä kolmeen ulottuvuuteen; terveyteen, materiaaliseen hyvinvointiin ja koettuun hyvinvointiin tai elämänlaatuun (Kestilä ym.).
- Hyvinvointiin kuuluu sekä yksilö että yhteisötason hyvinvointi.
- Lähikäsitteinä terveys, toimintakyky, elämänlaatu.
- Liittyä vahvasti osallisuus, joka suhteellisen uusi ja moninaisesti määritelty käsite hyvinvoinnin tapaan.
- Yhteistä eri osallisuuden määritelmässä on kuulluksi ja nähdyksi tuleminen, sekä osallisuuden toteutumisesta

ihmisen ja yhteisön välisessä suhteessa (Isola ym. 2017).

- Hyvinvoinnin edistäminen on toimia, joilla ylläpidetään ja parannetaan väestön terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta sekä työ- ja toimintakykyä (THL).
- Kuva 1. Kooste Ylöjärven kaupungin hyvinvointityöryhmien aloitustilaisuudessa 23.3.2023 muodostetusta hyvinvointikäsitteestä.
- Ehkäisevä päihdetyö on osa hyvinvoinnin edistämistä.

Hyvinvoinnin edistämistä ohjaavat

- Hyvinvointityön perusteet tulevat lainsäädännöstä (Kuntalaki (2015/410, laki sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä 612/2021).
- Muut hyvinvointityötä ohjaavat lait; liikuntalaki 390/2015, kuntien kulttuuritoiminnan laki 166/2019, Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015, Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista 980/2012, Lastensuojelulaki 417/2007.
- Liitännäisesti Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023. Lakiuudistus v. 2025.
- Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämistyötä ohjaavat sekä Ylöjärven kaupunkistrategia että Ylöjärven kaupungin laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2021-2024.
- Taustalla ovat myös kansainväliset ja kansalliset ohjelmat, kuten WHO:n terveyden edistämisen periaatteet, YK lapsen oikeuksien sopimus, Hyvinvointia kaikille 2030. toimeenpanosuunnitelma (STM), lapsi- ja mielenterveysstrategiat
- Lisäksi paikallista hyvinvointityötä tukevat alueelliset hyvinvointisuunnitelmat, Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat vuosille 2023-2026.

Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan perustehtävä.

Hyvinvointitiedon raportointi

- Laaja hyvinvointikertomus ja sen suunnitelmaosa laaditaan valtuustokausittain. [Viimeisin 2021-2024.](#)
- Laajan hyvinvointikertomuksen toteutus konkretisoituu kaupungin toimintaa velvoittavien poikkihallinnollisten ja osin lakisääteisten hyvinvointisuunnitelmien kautta (N=8).
- Vuoden 2023 aikana tarkennettiin hyvinvointisuunnitelmien päivitystarpeita sekä valmisteltiin Ylöjärven hyvinvointikertomus- ja suunnitelmakokonaisuuden uudistamista. Lisäksi osallistuttiin Pirkanmaan hyvinvointialueen alueellinen kertomus- ja suunnitelmatyön valmisteluun.
- Vuosittainen hyvinvointiraportti on hyvinvointitietoon pohjautuva kuvaus ylöjärveläisten hyvinvoinnista ja siinä tapahtuneista muutoksista, sekä hyvinvointityön toimenpiteistä. Se on Ylöjärven kaupungin hyvinvointityötä tukeva seurannan ja suunnittelun työväline.
- Vuoden 2023 aikana vahvistettiin hyvinvointiraportoinnin roolia osana päätöksentekoa ja kehitettiin hyvinvointiraportointi talousarvioprosessissa ([liite 1](#)) valmistelu, joka astuu voimaan v. 2024.
- Ylöjärven kaupungin hyvinvointiraportit löytyvät Kuntaliiton ylläpitämästä [sähköisestä hyvinvointikertomuksesta](#). Raportointipohja on sähköisessä alustassa, joka eroaa Ylöjärvellä käytetystä pohjasta.
- Ylöjärven kaupungin hyvinvointikertomustyöstä ja sen koordinoinnista kaupunkistrategian mukaisesti koko kaupungin toimialojen ja sidosryhmien tasolla vastaa kaupungin johtoryhmä.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteet ja poikkihallinnollinen yhteistyö toteutuu vuonna 2023 voimaan astuneen rakenteen mukaisesti. ([s. 8 kuva 2](#))
- Hyvinvointityötä koordinoidaan Ylöjärven kaupungin hyvinvointipalveluissa.

Hyvinvointityön rakenteissa tapahtuneita muutoksia

- Vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämistä vastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille-
- Kunnilla on edelleen ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.
- Palvelujärjestelmässä tapahtunut muutos edellytti Ylöjärven kaupungin hyvinvointijohtamisen ja -yhteistyörakenteiden, sekä hyvinvointityön toimenpiteiden tarkastelua.
- Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen yhteistyörakenne [\(s. 8 kuva 2\)](#) astui voimaan keväällä 2023.
- Vuoden aikana yhteistyöryhmät kokoontuivat keskimäärin 3 kertaa ja keskittyivät järjestäytymiseen sekä toiminnan suunnitteluun.
- Yhteistyöryhmissä on 35 jäsentä, jotka edustavat eri osastoja ja sidosryhmiä. Sosiaali- ja terveystalveluista osallistujia on kolmessa yhteistyöryhmässä. Lisäksi työryhmiin osallistuu eri yhteistyötahoja kutsuttuna.
- Paikallisen hyvinvointityön rakenteiden lisäksi hyvinvointialueen kanssa muodostui yhdyspintarakenteita, jotka sisältää yksitoista eri yhdyspintaa ja niiden sisällä useita työryhmiä.
- Muuttunut toimintaympäristö tiivistä kuntien välistä yhteistyöstä ja Tampereen kaupunkiseutu toteutti selvityksen hyvinvointijohtamisesta seutukunnan kanssa.

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen yhteistyörakenne alkaen 2023

Kaupungin johtoryhmä: Hyvinvoinnin ja osallisuuden johtoryhmä

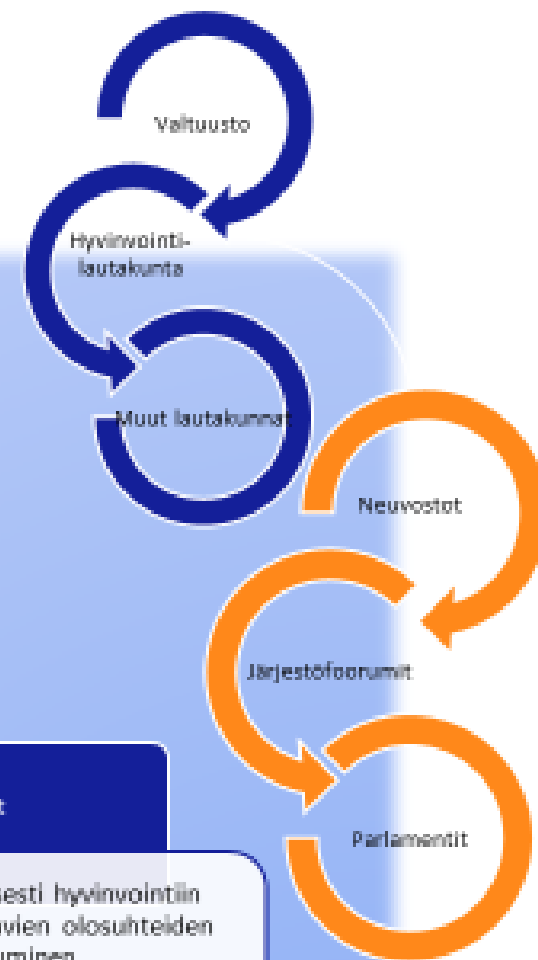
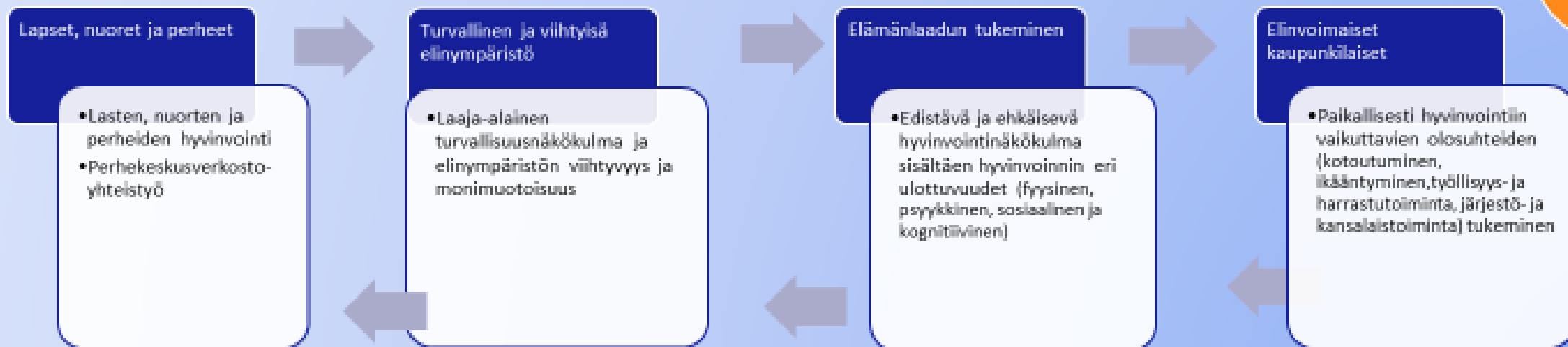
- Vastaa hyvinvointityöstä ja sen koordinoinnista kaupunkistrategian mukaisesti koko kaupungin toimialojen ja sidosryhmien tasolla.
- Kaupunkistrategia

Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen koordinaatioryhmä

- Laaja-alainen edustus kaupungin eri palvelu- ja tehtäväalueilta
- Koordinoi ja tukee yhteistyöryhmien toimintaa
- Hyvinvointisuunnitelma, -kertomus, hyte-indikaattorit

Yhteistyöryhmät

- Poikkihallinnolliset yhteistyöryhmät
- Hyvinvointisuunnitelmien laatiminen sekä niiden käytäntöön saattaminen.
- Edistää LHVK:n painopisteiden ja tavoitteiden toteutumista – hyte kannustin – ilmiölähtöistä kehittämistä.

Hyvinvointitavoitteet- ja toteutus

- Vuodelle 2023 asetettiin hyvinvointitavoitteet hyte-työryhmässä lokakuussa 2022. Muuttuneen toimintaympäristön sekä yhteistyörakenteen myötä vuositavoitteet päivitettiin kesken toimintakauden.
- Osa aiemmin asetetuista tavoitteista oli sellaisia, joiden toteutus ei ollut enää kaupungin toimivallassa, kuten Mielikioskitoiminnan vakiinnuttaminen, ja osa sellaisia, jotka toteutuvat osana hyvinvointipalvelujen toimintasuunnitelmaa, kuten järjestöfoorumien järjestäminen.
- Hyvinvointitavoitteet vuosille 2023-2024 on kuvattuna yksityiskohtaisemmin liitteenä [\(liite 2\)](#) olevassa taulukossa.

- Taustalla on laajan hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman painopisteet;

hyvinvointia tukea elinympäristö, toisista välittäminen ja yhdessä tekeminen,

hyvinvointia rakentavien valintojen tukeminen.

Keskeisenä koko Ylöjärven kaupungin hyvinvointityötä ohjaavana tavoitteena lähivuosille on hyvinvointityön rakenteiden ja toiminnan vakiinnuttaminen. Tästä syystä myös hyvinvointitavoitteet asetettiin vuosille 2023-2024 ja yhteistyön tueksi järjestettiin yhteinen aloitustilaisuus.

Arjen turvallisuuden vahvistaminen ja turvattomuus-, ilkivalta- ja väkivaltariskien vähentäminen

Kokonaisvaltaisen hyvinvointikäsitteen muodostuminen

Lasten ja nuorten elämänhallinnan tukeminen

Edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä

Kaupunkilaisten osallisuuden mahdollistaminen päätöksenteossa ja omassa arkiympäristössä

Yhteistyön ja vuorovaikutuksen mahdollistavien rakenteiden kehittäminen

Hyvinvointipalvelut arjen hyvinvointityön tukena

- Ylöjärven kaupungin hyvinvointityö on organisoitu hieman eri tavalla, kuin suurimmassa osassa muita Pirkanmaan kuntia, sillä hyvinvointipalvelut ovat oma tehtäväalueensa.
- Hyvinvointipalvelujen pääasialliset tehtävät ovat hyvinvointitiedon tuottaminen ja kokoaminen päätöksenteon sekä palvelutarjonnan tueksi ja poikkihallinnollisen yhteistyön koordinointi.
- Toimintamuotoja ovat mm. verkostotyöskentely, tilaisuuksien ja tapahtumien järjestäminen sekä hyvinvointia ja osallisuutta tukevan tiedon tuottaminen ja jakaminen kaupunkilaisten arjen tueksi.
- Hyvinvointipalvelut toimivat eri sidosryhmien kumppanina toimissa, joilla pyritään vaikuttamaan ylöjärveläisten hyvinvointiin.
- Hyvinvointipalvelujen henkilöstö: hyvinvointipäällikkö, hyvinvointisuunnittelija, lasten ja nuorten liikuntakoordinaattori, projektipäällikkö, palvelusihteeri.

Esimerkkejä hyvinvointipalvelujen arjesta

- Porinapiirit ikäihmisille
- Yhdistysvierailuja
- Vauvanpäivä yhteistyössä seurakunnan kanssa
- Kohtaamispenkit korttelipäivässä
- Ikiliikkuja tapahtumassa mukana oleminen yhteistyössä liikuntapalvelujen kanssa
- Vanhusten viikon tapahtuma yhteistyössä vanhusneuvoston kanssa
- Ehkäisevän päihdetyön kampanjaviikko
- Osallistuva budjetointi koordinointi ja asukastilaisuudet
- Ukrainalaisille info kotikunnan hakemisesta

Mikä saa sinut voimaan hyvin?

Ylöjärveläisten hyvinvointi ja hyvinvoinnin edistäminen

Luottamus
tulevaisuuteen

Harrastukset
ja itselle mieleisten
asioiden tekeminen

Läheisten
tapaaminen

Myönteinen
suhtautuminen
itseän ja muihin

Lukeminen
ja musiikin
kuuntelu

Ulkoilu ja
liikunta

 YLÖJÄRVI

www.ylojarvi.fi

Ylöjärveläisten hyvinvointi ja hyvinvointityön tilanne

- Hyvinvointityön nykytilan arvio pohjautuu Hyte-kertoimiin ([liite 3](#)) sekä Tea-viisarin tuloksiin.
- HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Indikaattoreita on yhteensä 21, jotka jakautuvat prosessi- ja tulosindikaattoreihin
- TEA-viisarin tiedot kuvaavat kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Taustalla on erillinen tiedonkeruu, joka on toteutettu kunnan, peruskoulun tai toisen asteen oppilaitoksen, johtavalle viranhaltijalle. Vuonna 2023 toteutui kuntajohdon, kulttuurin ja perusopetuksen tiedonkeruut.
- Raportissa esitettävät tilastot ovat tallennettu tammi-helmikuussa 2024.
- Ylöjärveläisten hyvinvoinnin tilaa kuvataan kolmessa teemassa kansallisten indikaattoreiden mukaisesti ja

lisäksi käytössä on muut hyvinvointikertomuksessa määritellyt mittarit:

1. [Hyte-indikaattorit \(2023\)](#),
2. [Kouluterveyskysely \(2023\)](#),
3. [MOVE-testit \(2023\)](#),
4. [Asunnottomuustilastot \(2022\)](#),
5. [Terveysindeksi \(2021\)](#),
6. [Kelan toimeentulotuen kuntatilastot \(2022\)](#),
7. [Tilastokeskuksen tilastotietokannat \(2022-2024\)](#),
8. Tampereen kaupunkiseutu.(2023) Raporttiluonnos,
9. Ylöjärven kaupunki (2023). Palvelujen omat tilastot, haastattelut tai kyselyt,
10. [Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat](#),
11. [Pirkanmaan työllisyyskatsaus \(2023\)](#),
12. [Patentti- ja rekisterihallitus \(2024\) Yhdistysrekisterin tietopalvelu.](#)

Väestömuutokset vuonna 2023

VÄESTÖNMUUTOKSET

Alue	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen tulomuutto	Kuntien välinen lähtömuutto	Kuntien välinen nettomuutto	Maahanmuutto Suomeen	Maastamuutto Suomesta	Nettomaahanmuutto	Väkiluvun korjaus	Kokonaismuutos
Kangasala	292	315	-23	2 181	1 708	473	105	33	72	-3	519
Lempäälä	229	159	70	1 496	1 460	36	59	39	20	-3	123
Nokia	278	364	-86	2 151	1 841	310	135	60	75	7	306
Orivesi	56	162	-106	438	460	-22	38	6	32	3	-93
Pirkkala	183	164	19	1 610	1 339	271	89	20	69	-2	357
Tampere	2 068	2 323	-255	18 146	14 983	3 163	3 743	605	3 138	11	6 057
Vesilahti	38	59	-21	247	253	-6	0	7	-7	3	-31
Ylöjärvi	328	256	72	1 818	1 842	-24	57	36	21	4	73
Yhteensä	3 472	3 802	-330	28 087	23 886	4 201	4 226	806	3 420	20	7 311

[Lähde Tampereen kaupunkiseutu \(6.2.2024\)](#)

Hyvinvointia tukeva elinympäristö

- Asukasmäärään suhteutettuna Ylöjärvellä tapahtuu hieman seudun keskiarvoa enemmän henkilövahinko- onnettomuuksia. Onnettomuuksien kokonaismäärän kehitys on ollut laskeva, ja henkilövahinko- onnettomuuksien kehitys on ollut laskeva vuodesta 2017 eteenpäin. (8.)
 - Alakouluikäisten (4.-5.lk) koulussa tai koulumatkalla tapahtuneet tapaturmat ovat laskeneet edellisen kouluterveyskyselyn (2021) tulokseen verrattuna (46,8% - >44,7%). Yläkouluikäisten (8.-9.lk) tapaturmat sen sijaan ovat nousseet 4,9%. Lukiolaisten tapaturmat olivat pysyneet samalla tasolla. Koulussa tai koulumatkalla sattuneiden tapaturmien määrä on samalla tasolla myös valtakunnallisesti. (2.)
 - Koulukiusaaminen on lisääntynyt vuodesta 2021. Kiusatuksi joutuminen ja kiusaamisessa mukana oleminen ovat yleistyneet erityisesti 8.-9. luokkalaisten keskuudessa ja 10,5% kertoi kokeneensa kiusaamista viikoittain.
- Ylöjärvellä kiusaaminen on hieman yleisempää valtakunnallisesta vertailtuna. (2.)
- Kuntakohtaisia rikostilastoja vuodelle 2023 ei ollut vielä raportin kirjoittamisvaiheessa saatavilla (6.2.2024).
 - Aiempina vuosina (2020-2022) selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä on laskenut vuosittain (7.)
 - Alle 15 vuotiaille kohdistettuja näppihaukkakeskusteluja käytiin Ylöjärven kaupungin erityisnuorisotyössä 48 (9).

Henkisiin, fyysisiin ja sosiaalisiin puitteisiin, jotka mahdollistavat kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin Ylöjärvellä.

Hyvinvointia tukeva elinympäristö

- Sosiaali- ja terveystalvelujen uudistuksen myötä haasteita nähtiin palvelujen löytymisessä ja palvelukokonaisuuksien hahmottamisessa. Huolta on esiintynyt myös asukkaiden digitaalisten edistämistä. (9.)
- Ylöjärven kaupungin palveluohjausta ja oma-apukeinoja tarjoavat sähköiset palvelutarjottimet tavoittivat vuonna 2023 keskimäärin 700 kävijää / kuukausi. Kävijämäärissä tapahtui nousua aiempaan (9.)
- Ylöjärven alueella lisättiin digiopastusta ja järjestettiin 39 digiopastustilaisuutta ikäihmisille. Opastuksiin osallistui yhteensä 280 opastettavaa. Järjestävä taho ATK Seniorit Mukanetti ry. (9.)
- Osallisuutta tukemaan järjestettiin kolme ikäihmisille suunnattua keskustelutilaisuutta, joissa tavoitettiin 70 ikäihmistä. Asukastilaisuuksissa korostui tarve kotiin annettaville ja kotona asumista tukeville palveluille, kuten ateria- ja siivouspalvelut, keskustelu- ja ulkoiluseura, arjen askareissa avustaminen sekä monipuoliset kuljetusmahdollisuudet. (9.)
- Kaupungin kulttuuritarjonta on varsin vakiintunutta. Vuonna 2023 järjestettiin ensi kertaa kaikille avoin yhteisöllinen korttelipäivä. Sosiaali- ja terveystalvelujen asiakkaille tarjotaan säännöllistä kulttuuritoimintaa osana yhteisötaitelijan työnkuvaa sekä muuta palvelutarjontaa. (9.)
- Kirjastopalvelujen tilastojen mukaan lainojen määrä sekä kirjastoautokäyntien määrät ovat kasvaneet, mutta fyysisten käyntien määrä vähentynyt. Ylöjärven kirjastojen kävijämäärä oli viime vuonna 202 950 henkilöä. (9.)
- Vuonna 2023 kaikille 75 –vuotta täyttäneille ylöjärveläisille lähetettiin hyvinvointi-postikortti, joka sisälsi tietoa hyvinvointipalveluista ja tukea omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen (9).

Palvelujen saavutettavuus, yhdenvertaisuus ja saatavuus ovat keskeisiä asioita hyvinvointia tukevan elinympäristön rakentumisessa

Toisista välittäminen ja yhdessä tekeminen

- Ylöjärvellä asuu paljon lapsiperheitä. Lapsiasuntokuntien määrä oli 4 272 kaikista 14 461 asuntokunnista vuonna 2022. (7.)
- Yli 75 –vuotiaita yhden hengen asuntokuntia oli samana vuonna 1 063 ja kaikkinsa yhden hengen asuntokuntia oli 4 769 (7.)
- 85,3 % 75 vuotta täyttäneistä Pirkanmaalaisista oli tyytyväisiä asuinalueensa olosuhteisiin (10).
- Asunnottomien määrä on pysynyt pitkään samana (n=7). Suurin osa yksinelävistä asunnottomista majoittuu tilapäisesti tuttavien tai sukulaisten luona. Valtakunnallisesti asunnottomuus on vähentynyt vuoteen 2021 verrattuna (4.)
- Ylöjärven työttömyysaste on Pirkanmaan matalimpia. Esimerkiksi lokakuussa 202-3 5,9% , mutta vuoden lopussa työttömyysaste nousi Ylöjärvelläkin valtakunnallisen trendin mukaisesti. (11).
- Ylöjärvellä pitkäaikaisesti toimeentulotukea saavien kotitalouksien määrä oli vuonna 2022 288, mikä on hieman laskenut vuodesta 2021 (6).
- Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saavien lapsiperheiden määrä on pysynyt samana (1,3%). Toimeentulotukea saavien lapsettomien avo-/avioparien määrä on 82 kotitaloutta ja se on noussut 15 kotitaloudella vuoteen 2021 verrattuna. Toimeentulotukea saavien 65 vuotta täyttäneiden määrä on hieman laskenut. (6.)

Yhteisöllisyyttä, jota syntyy kaikenlaisten perheiden kodeissa ja niiden ulkopuolella ylöjärveläisten kesken.

Toisista välittäminen ja yhdessä tekeminen

- Vuonna 2023 järjestettiin yhdet vaalit ja eduskuntavaaleissa Ylöjärven äänestysprosentti 74,4% (7).
- Koululaisten kohdalla mitataan yksinäisyyden kokemusta; 4,8% 4.-5. luokkalaisista tuntee olonsa usein yksinäiseksi. Tulos on hieman laskenut edelliseen kyselyyn (2021) nähden ja on myös valtakunnallisesti katsoen hieman huonompi. (2.)
- Järjestö- ja yhdistystoiminta jatkui Ylöjärvellä aktiivisena. Rekisteröityneitä yhdistyksiä oli 411 (12).
- Kumppanuusfoorumeita järjestettiin kaksi, joissa tavattiin lähes 80 järjestöedustajaa. Lisäksi kutsuttuna toteutettiin yhdistysvierailuja. (9.)
- Kulttuuri- ja seuraparlamentit kokoontuivat säännöllisesti (4-5 kertaa vuodessa) ja ne seuraavat kaupungin hyvinvointisuunnitelman toteutumista kulttuurin ja seuratoiminnan osalta (9).
- Vuonna 2023 Ylöjärven kaupungilla kokeiltiin ensikertaa osallistuvaa budjetointia teemalla yhteisöllinen ilmapiiri. Ideoita tuli yli 300 ja äänestykseenkin osallistui 961. Samankaltaisia ideoita tuli jonkin verran erityisesti tapahtumiin ja kohtaamispaikkoihin liittyvissä ideoissa. (9.)
- Järjestöissä huolta on herättänyt erityisesti toimintaan osallistuneiden ja vapaaehtoistoimijoiden määrän lasku (9).

Hyvinvointiin liittyy vahvasti osallisuus ja yhteisöllisyys.

Hyvinvointia rakentavien valintojen tukeminen

- Pikkulapsiperheiden arjen ilmiöitä kartoitettiin varhaiskasvatuksen järjestämässä monialaisessa työpajassa, jossa todettiin, että lasten ja lapsiperheiden hyvinvoinnissa on alueellisia eroja, paljon vaihtelua (9).
- Valtakunnallisesti mitattuna terveydentilansa hyväksi tai erittäin hyväksi tunteneiden osuus 25-64 vuotiaista on laskenut kaikissa ikäluokissa (Tilastot vuosilta 2021 ja 2022, 25 - 34v 86,4-> 80,2, 35 – 49 v 82,1-> 76,5, 50 – 64v 64,9-> 59,0) (5).
- 84,9% 4.-5. luokkalaisista sekä 66,2% 8.-9. luokkalaisista kokevat olevansa tyytyväisiä elämäänsä tällä hetkellä. Ylöjärvellä tulos on hieman parempi valtakunnallisesti vertailtuna. (2).
- Ylöjärven sairastavuusindeksi vuonna 2021 oli 90,6, mikä on kolmen vuoden seurantajaksolla parantunut koko ajan.

Sairastavuusindeksiin liittyviä sairauksia ovat syövät, sepelvaltimotauti, aivoverisuonitauti, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, vakavat mielenterveyden häiriöt, tapaturmat, muistisairaudet, keuhkosairaudet, diabetes ja alkoholisairaudet. Indikaattori kuvaa sairauksien yleisyyttä alueen väestössä. (5.)

*Tukemista valinnoissa,
joita hän tekee oman,
läheistensä ja ympäristön
hyvinvoinnin
mahdollistamiseksi.*

Hyvinvointia rakentavien valintojen tukeminen

- Jalankulun, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen yhteen laskettu kulkutapaosuus Ylöjärvellä on 30% (8).
- 4.-5. luokkalaisista 89,4% harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa. 8.-9. luokkalaisten keskuudessa erityisesti kulttuuriin liittyviin harrastuksiin osallistutaan aiempaa enemmän (2).
- Ylöjärven harrastamisen malli sisälsi vuonna 2023 yhteensä 108 ryhmää, ja toiminta kattaa noin puolet koululaisista. (9)
- Liikuntapalveluissa kävijämäärät nousivat vuoden 2023 aikana, ja esimerkiksi uimahallissa oli ennätysmäärä asiakaskäyntejä (134 185). Ohjatussa toiminnassa sekä palvelutarjonta että kävijämäärät kasvaneet. Lisäksi tarjolla olevien vertaisohjaajaryhmien määrä kasvoi kahdella. (9.)
- Move!-mittausten tulokset osoittavat, että valtakunnallisesti noin 38 prosentilla 5. ja 8. luokan oppilaista fyysinen toimintakyky on tasolla, joka voi vaikeuttaa arjessa jaksamista. Tulos on hieman parantunut edellisvuodesta. Pojista yhä harvemmallalla oli alhainen fyysinen toimintakyky, myös kestävyyskunto sekä liikkuvuus ovat parantuneet. Ylöjärvellä kokonaistulokset ovat valtakunnallisesti verrattuna hyvällä tasolla. (3.)
- Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä olivat laskeneet vuonna 2023 (1).
- Liikuntapalveluiden ohjausryhmäläisille järjestettiin kauden aluksi (elokuu) ja syyskauden päätteeksi (joulukuu) kuntotestit ja/tai toimintakykytestit. Testien mukaan osallistujien kuntotasossa tapahtui nousua. (9.)

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on toimintaa, joka lisää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa terveyseroja.

Hyvinvointia rakentavien valintojen tukeminen

- Kouluterveyskyselyn (3) mukaan 4.-5.luokkalaisten keskuudessa tupakkatuotteiden kokeilut ja käyttö on lisääntynyt vuoteen 2021 verrattuna.
- Vuonna 2021 sähkösavuketta oli käyttänyt vähintään kerran 1,2%, vastaava lukema vuonna 2023 on 5,5%, mikä on koko Suomen tuloksiinkin verrattuna hieman isompi lukema.
- Sähkösavukkeiden käyttö on tässä ikäluokassa lisääntynyt myös valtakunnallisesti. (3.)
- 8.-9. luokkalaisista 7,1% kertoo tupakoivansa päivittäin, mikä on 3% enemmän kuin vuonna 2021 ja on valtakunnallisestikin verrattuna yleisempää (3).
- Myös huumavien aineiden käyttö on hieman lisääntynyt (4,1% -> 7,1%) (3).
- 17,6% 8.-9. luokkalaisista kertoo, että ei ole syönyt tai nukkunut netin takia, mikä on 6% enemmän vuoteen 2021 verrattuna. Tämä tulos on hieman valtakunnallista tulosta huonompi (3).
- Sokerillisten juomien, energiajuomien ja sokerillisten välipalojen käyttö on lisääntynyt 8.-9. luokkalaisten keskuudessa ja niiden käyttö on valtakunnallisesti katsoen yleisempää (3).
- Lukiolaisten vastauksista tulee ilmi, että kouluruuan laatu ja maku ovat laskeneet. 51,3% kertoo kouluruuan olevan laadultaan hyvää (vuonna 2021 72,2%) ja 49,1% kertoo kouluruuan olevan maultaan hyvää (vuonna 2021 70,1%) (3).

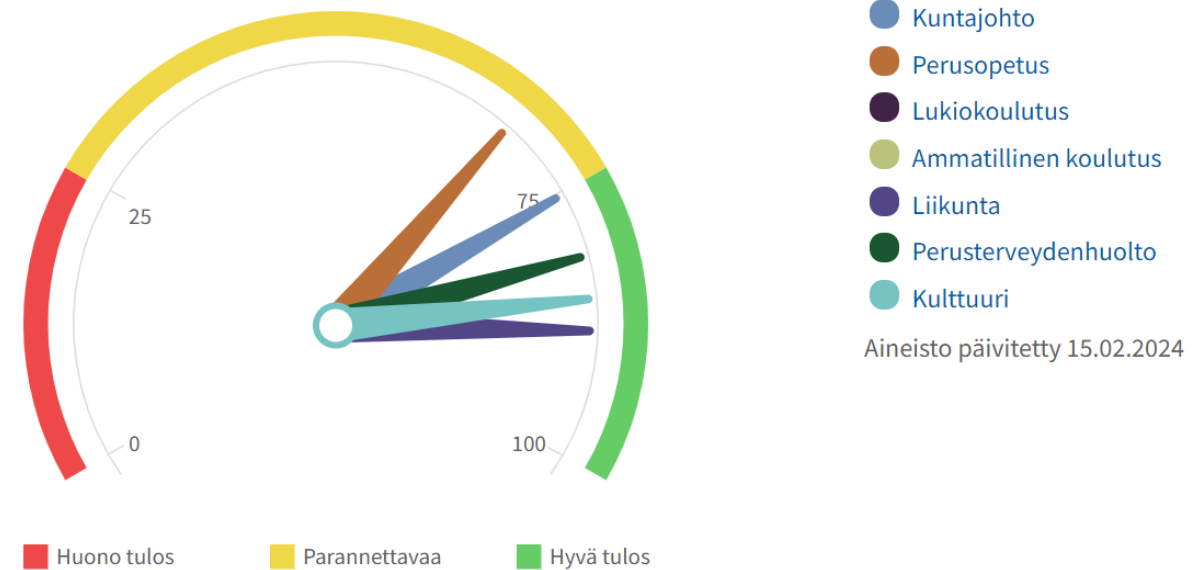
Ehkäisevä hyvinvointityö on toimia ja tapoja, joilla edistetään terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia sekä vähennetään haittoja.

Hyvinvointityön nykytila

- Hyvinvointityön nykytilan arvio pohjautuu Hyte-kertoimen prosessi-indikaattoreihin, jotka kuvaavat kunnan toimintaa, sekä TEA-viisarin tuloksiin.
- Kun hyvinvointityötä tarkastellaan sekä TEA-viisarin että prosessi-indikaattoreiden valossa, vuonna 2023 Ylöjärven kaupungin hyvinvointityö on hyvällä tasolla.
- Vuosivertailussa TEA-viisari on noussut maltillisesti tai pysynyt samana, joka kuvastaa Ylöjärven hyvinvointityön pitkäjänteisyyttä ja rakenteellisuutta.
- Myös seuraavalla sivulla tarkemmin kuvattu hyte-kerroin on noussut edellisestä vuodesta. Positiivista muutosta on tapahtunut sekä prosessi-että tulosindikaattoreissa.
- Suhteessa muihin Tampereen seutukuntiin, Ylöjärven hyte-kerroin (72) on keskitasoa.
- Vertailuna hyte-kertoimet Kangasala 69, Lempäälä 75 ja Nokia 75, Pirkkala 79, Orivesi 66, Tampere 77.

Kaikki sektorit : Ylöjärvi 2023

Aineisto päivitetty 15.02.2024

Lähde: [TEAvisari - Terveiden edistämisen vertailutietojärjestelmä](#) (15.2.2024).

Hyte-kerroin, Ylöjärvi

- Vuosivertailussa Ylöjärven kaupungin hyte-kerroin on noussut edellisestä vuodesta.
- Muutosta on tapahtunut sekä prosessi-että tulosindikaattoreissa.
- Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Niiden avulla mitataan nykytilannetta ja toimintaa. Asteikko on 0-100
- Tulosindikaattorit mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä
- Lähde [Tulostaulukko - Sotkanet.fi, Tilasto- ja indikaattoripankki](#) (6.2.2024).

Indikaattori	Alue	Sukupuoli	2022	2023
HYTE-kerroin euroa / asukasinfo ind. 5341	Ylöjärvi	yhteensä	18,8	20,5
HYTE-kerroin, 0 - 100info ind. 5340			66	72
HYTE-kerroin, 1 000 euroainfo ind. 5355			629,5	684,2
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)info ind. 5339			79	86
Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)info ind. 5338			53	58

Yhteen veto

Hyvinvointiin vaikuttaneet ilmiöt vuonna 2023

- Edellisten vuosien tapaan, vuonna 2023 ihmisten arkeen vaikuttivat globaalisti laaja-alaiset ilmiöt, kuten geopoliittinen epävarmuus ja ekologinen kestävyyskriisi (Sitra).
- Erityisesti taloudellinen epävarmuus ja muutokset peruspalvelujen saatavuudessa ovat vaikuttaneet myös ylöjärveläisten hyvinvointiin.
- Koronaepidemiassa tapahtui muutosta parempaan, kun koronavirus luokiteltiin yleisvaarallisten tartuntatautien luokittelusta valvottavaksi tartuntataudiksi heinäkuusta 2023 alkaen, mutta virusta edelleen esiintyy myös Suomessa.
- Venäjän hyökkäyssota jatkui vuonna 2023, joka näkyi myös maahanmuuttoon liittyvien palvelutarpeiden kasvamisena.
- Kansallisesti merkittävä muutos oli sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistus 1.1.2023, jonka myötä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille. Muutos aiheutti epävarmuutta, tiedon kulun vaikeutumista ja osassa kuntia, kuten Ylöjärvelläkin, lähipalvelujen heikentymistä.
- Suomessa väestönmuutokset ja huoltosuhteen huomioon ottaminen vaativat päätöksenteoltakin toimia (Kestilä ym.) Alustavan laskelman mukaan Ylöjärven väkiluku 33 680 oli vuoden 2023 lopussa. Kasvua tapahtui viime vuonna 73 ihmisellä, joka on aiempia vuosia maltillisempaa ja Tampereen kaupunkiseudun verrokkikuntiin verrattuna selvästi pienempi. Väestörakenne on Ylöjärvellä edelleen varsin nuorekas, mutta väestön ikääntyminen on kansallisesti tunnistettu ilmiö.

Hyvinvointityössä tapahtuu vuonna 2024

- Keskeisenä koko Ylöjärven kaupungin hyvinvointityötä ohjaavana tavoitteena vuodelle 2024 on hyvinvointityön rakenteiden ja toimintamallien vakiinnuttaminen.
- Laajan hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman päivitystyön käynnistymisen ja suunnitelmatyökokonaisuuden selkeyttämisen.
- Hyvinvointitiedolla johtamisen edistäminen ja tietoaalustojen kartoittaminen.
- Hyvinvointiraportoinnin liittäminen osaksi talousarvioprosessia (liite 1).
- Yhteistyön tiivistyminen yhdyspinnoilla.
 - Lainsäädäntö edellyttää kuntia ja hyvinvointialueita toimimaan yhteistyössä. Yhteistyöstä on säädetty muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa. Lisäksi Pirkanmaan kuntien, hyvinvointialueen ja maakunnan liiton puitesopimuksessa yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen periaatteeksi.
 - TE-palvelut 2024 –uudistuksen valmistelussa mukana olemisen ja muutoksien huomiointi hyvinvointi- ja maahanmuuttopalvelujen toteutuksessa.
- Tarkempi hyvinvointipalvelujen toimintasuunnitelma luettavissa [täältä](#) (hyla 13.2.2024).

Johtopäätökset päätöksenteon ja toiminnan suunnittelun tueksi

- Tilastojen mukaan suomalaiset lapset ja lapsiperheet voivat pääosin hyvin, mutta samaan aikaan terveys- ja hyvinvointierot ovat kasvaneet (Saarinen ym.) Lapsiperheiden arjen ilmiötä kartoitettiin paikallisesti vuonna 2023 varhaiskasvatuksen järjestämässä monialaisessa työpajassa, jossa myös todettiin, että lapsiperheiden hyvinvoinnissa on alueellisia eroja ja paljon vaihtelua.
- Hyvinvointitiedon valossa päätöksenteossa ja toiminnan suunnittelussa tulisi jatkossakin kiinnittää huomiota lasten ja nuorten, sekä lapsiperheiden hyvinvointiin.
- Esimerkkinä kouluterveyskyselyn mukaan niiden 8. ja 9. luokan oppilaiden osuus, jotka kokevat terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, on kasvanut.
- Lasten ja nuorten päihteiden ja tupakkatuotteiden käytössä on tapahtunut kasvua. Esimerkiksi kouluterveyskyselyn mukaan 4.-5.luokkalaisten keskuudessa tupakkatuotteiden kokeilut ja käyttö on lisääntynyt vuoteen 2021 verrattuna.
- Vuonna 2021 sähkösavuketta oli käyttänyt vähintään kerran 1,2%, vastaava lukema vuonna 2023 on 5,5%, mikä on koko Suomen tuloksiinkin verrattuna hieman isompi lukema. Yksi keino ehkäistä haittoja on päihdekasvatus, mutta samaan aikaan mielekkään tekemisen mahdollistuminen.
- Hyvinvointiin liittyy vahvasti myös yhteisöllisyys ja sen tukeminen kaikissa ikäryhmissä. Koululaisten kohdalla mitataan yksinäisyyden kokemusta; 4,8% 4.-5. luokkalaisista tuntee olonsa usein yksinäiseksi. Tulos on hieman laskenut edelliseen kyselyyn (2021) nähden ja on myös valtakunnallisesti katsoen hieman huonompi.
- Lasten hyvinvointia tuetaan osittain vanhemmuuden kautta ja vanhemmuuden tuki vaatii monialaista yhteistyötä.

Johtopäätökset päätöksenteon ja toiminnan suunnittelun tueksi

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden yksi vaikuttava tekijä on ennakointi ja ennaltaehkäisy. Tästä syystä hyvinvointitiedon valossa päätöksenteossa ja toiminnan suunnittelussa tulisi jatkossakin kiinnittää huomiota ikäihmisten hyvinvointiin, vaikka hyvinvointitieto vuoden 2023 osalta näyttäytyikin positiivisena.
- Viime vuosina ikäihmisten palveluihin on kiinnetty huomiota sosiaali- ja terveystalvelujen uudistuksen toimenpiteissä ja esimerkiksi Ylöjärven kaupungilla otettiin vuonna 2022 käyttöön Kaatumisen ehkäisy sote-keskuksessa –toimintamalli, joka voi selittää positiivisen muutoksen *Kaatumisiin ja putoamisiin liittyviin hoitjaksoihin 65 vuotta täyttäneillä, joka on ollut laskussa.*
- Lisäksi käynnissä on ollut Ikiliikkuja-hanke, jonka aikana ikääntyneiden fyysiseen toimintakykyyn on panostettu erinäisin toimenpitein ja tulokset ovat lupaavia. Hanke on päättymässä vuoden 2024 aikana ja toimintakyvyn ylläpitäminen vaatii toimenpiteitä tulevaisuudessakin.
- Hyvinvointialueiden myötä ikääntyneiden ennaltaehkäiseviä palveluja on yhdenmukaistettu Pirkanmaalla, mikä näyttäyty Ylöjärven asukkaille tarjottavien palvelujen heikentymisenä. Esimerkkinä kotihoitoa tukevat hyvinvointikäynnit, omaishoidon tukikäynnit ja aktiivinen lähitoritoiminta ovat päättyneet tai vähentäneet palvelutarjontaansa.
- Ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi asuinalueen ja elinympäristön olosuhteilla on merkitystä. Yksinasuvien yli 75 v. osuus kaikista 14 461 asuntokunnista vuonna 2022 oli 1 063. Kaikkinsa yhden hengen asuntokuntia oli 4 769 (7.) Osa näistä asuntokunnista sijaitsee reuna-alueilla ja kulkuyhteydet palveluihin ovat heikommat.

Liitteet ja lähteet

Lähteet kootusti

1. [Hyte-indikaattorit \(2023\)](#),
 2. [Kouluterveyskysely \(2023\)](#),
 3. [MOVE-testit \(2023\)](#),
 4. [Asunnottomuustilastot \(2022\)](#),
 5. [Terveysindeksi \(2021\)](#),
 6. [Kelan toimeentulotuen kuntatilastot \(2022\)](#), [Toimeentulotuki - THL \(2022\)](#)
 7. [Tilastokeskuksen tilastotietokannat \(2022-2024\)](#),
 8. Tampereen kaupunkiseutu (2023) Raporttiluonnos ,
 9. Ylöjärven kaupunki (2023). Palvelujen omat tilastot, haastattelut tai kyselyt,
 10. [Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmat](#),
 11. [Pirkanmaan työllisyyskatsaus \(2023\)](#),
 12. [Patentti- ja rekisterihallitus \(2024\) Yhdistysrekisterin tietopalvelu.](#)
 13. [TEAvisari - Terveyden edistämisen vertailutietojärjestelmä](#)
- Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus (2023), Kestävän ja turvallisen liikkumisen suunnitelma, Ylöjärven kaupunki.
 - Isola, A-M., Kaartinen, H., Leemann, L., Lääperi, R., Schneider, T. ; Valtari, S., Keto-Tokoi, A. (2017). Mitä osallisuus on? Osallisuuden viitekehystä rakentamassa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Työpaperi : 033/ 2017.
 - Kestilä, L., Karvonen, S., Jauhiainen, S. & Mikkola , H. (2023) Suomalaisten hyvinvointi 2023. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Työpaperi 14/2023
 - Saarinen, S., Lampinen, S., Huhtala, O., Nordling, E. (2021). Lapsiperheiden huomioiminen aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluissa : Toivosta turvaa - hankkeen (2017-2021) loppuraportti. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Työpaperi 042/2021.
 - Sitra (2023). Megatrendit 2023. Ymmärrystä yllätysten aikaan. Verkkojulkaisu. Luettavissa: [Megatrendit 2023 – Sitra](#)
 - Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (2024). Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Verkkosivu. Luettavissa [Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen - THL](#)
 - Ylöjärven kaupunki (2023). Hyvinvointyöryhmien aloitustyöpaja 23.3.2023.

4. Seuranta

- Laaja hyvinvointikertomus ja sen suunnitelmaosa määrittelee valtuustokausittain raamit tavoitteille ja mittareista, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan vähintään valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen
- **valtuustokausittain**

Hyvinvointiraportointi
talousarvioprosessissa, Ylöjärven kaupunki

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutus 2023	Vastuutaho	Seuranta/ Arviointimittari
Monikanavaisen ja saavutettavan palveluohjauksen vahvistaminen	<p>Jatkokehitetään sähköisiä palvelutarjottimia ja tehostetaan niiden markkinointia</p> <p>Tiivistetään yhteistyötä alueellisten tarjottimien sekä PTV:n kanssa</p> <p>Laaditaan tarpeen mukaisia palvelukarttoja, kuten lapsiperhepalveluista</p> <p>Kehitetään nykyisten asiointikanavien (puhelin, sähköiset palvelutarjottimet, aulapalvelut) tavoitettavuutta ja keskistetään soveltuvin osin</p>	Käynnissä.	<p>Hyte-yhteistyöryhmät</p> <p>Tukena: osastot</p>	<p>Määrällinen: Palvelujen ja yhteydenottojen määrä. Palvelutarjottimien määrä</p> <p>Laadullinen; Asukaspalaute</p>
Arjen turvallisuuden vahvistaminen ja turvattomuus-, ilkivalta- ja väkivaltariskien vähentäminen	<p>Tunnistetaan keskeiset toimijat, roolit ja vastuut, ja toteutetaan ennaltaehkäiseviä ratkaisuja monitoimijaisesti</p> <p>Tunnistetaan turvattomuuden riskitekijät ja huomioidaan turvallisuutta vahvistavat tekijät suunnittelu- ja päätöksentekoprosesseissa. Tarkastellaan monialaisesti ajankohtaisia ilmiöitä ja yhteisiä toimenpiteitä</p> <p>Tiedon jakaminen ja vuorovaikutuksen lisääminen</p>	Käynnissä.	<p>Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö</p> <p>Tukena: Turvallisuustyöryhmä ja Kestävä ja turvallinen liikenne –työryhmä</p>	<p>Määrällinen: tilastot</p> <p>Laadullinen: asukaspalaute</p>
Kokonaisvaltaisen hyvinvointikäsityksen muodostuminen	<p>Huomioidaan hyvinvoinnin eri osa-alueet osana kokonaisvaltaista hyvinvointityötä</p> <p>Asukkaiden kannustus viestinnällä ja kampanjoilla</p> <p>Henkilöstön keskinäisen vuoropuhelun mahdollisuutta lisätään kokoamalla tarpeen mukaisia monialaisia yhteistyöryhmiä ja osaamista tuetaan mm. työn tueksi intralla.</p>	Käynnissä.	Hyte-työryhmä	<p>Määrällinen: teemojen määrä, viestinnän , materiaalin määrät</p> <p>Laadullinen: kysely</p>
Lasten ja nuorten elämänhallinnan tukeminen	<p>Uuden lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laadinta osana hyvinvointikertomustyötä ja toimenpiteiden toteutus</p> <p>Alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutus kuntien toimenpiteiden osalta</p> <p>Jatketaan harrastamisen tukemista osallistamalla Suomen harrastamisen malli hankkeeseen sekä liikkuva ohjelman kokonaisuuksiin.</p> <p>Haetaan lapsi ystävällinen kunta- malliin</p> <p>Tarkastellaan monialaisesti ajankohtaisia ilmiöitä ja yhteisiä toimenpiteitä. Toimenpiteissä huomioidaan kaiken ikäiset lapset ja nuoret</p>	Käynnissä.	<p>Lasten, nuorten ja perheiden työryhmä</p> <p>Tukena: hyte- työryhmä sivistisosasto</p>	<p>Suunnitelma valmis/ei valmis</p> <p>Liikennevaloseuranta toteutus</p>
Edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä	<p>Kuntalaisten ja yhteisöjen tietoisuuden lisääminen hyvinvointia tukevien valintojen tekemiseksi</p> <p>Jatketaan monialaista etäryhmätoiminnan toteutusta ja pilotoidaan myös kaupungin sisäisiä ryhmiä</p> <p>Tarkastellaan monialaisesti ajankohtaisia ilmiöitä ja yhteisiä toimenpiteitä</p>	Käynnissä.	Elämänlaadun tukeminen yhteistyöryhmä	<p>Hyte-indikaattorit</p> <p>Koettu hyvinvointi</p>
Kaupunkilaisten osallisuuden mahdollistaminen päätöksenteossa ja omassa arkiympäristössä	<p>Tarjotaan kaikenikäisille kuntalaisille vaikuttamisen mahdollisuuksia esimerkiksi lisäämällä tiedon saantia itseä koskevista asioista</p> <p>Mahdollistetaan kaikille osallistuminen vapaa-ajantoimintaan, kuten kulttuuri- ja liikuntaharrastuksiin mm. harrastamisen mallin avulla.</p>	Käynnissä.	<p>Elinvoimaiset kaupunkilaiset työryhmä</p> <p>Tukena: muut yhteistyöryhmät, osastot</p>	<p>Määrällinen: tilastot</p> <p>Laadullinen: asukaspalaute</p>
Yhteistyön ja vuorovaikutuksen mahdollistavien rakenteiden kehittäminen	<p>Tiivistetään yhteistyötä järjestöjen, vapaaehtoisten ja muiden toimijoiden kesken. Lisätään kolmannen sektorin toimijoiden osallistumista kaupungin yhteistyöryhmiin</p> <p>Tunnistetaan yhdyspinnat ja yhteistyötä tukevat käytänteet</p> <p>Viestinnän tehostaminen</p> <p>Osaltaan kohdan 1 toimenpiteet.</p>	Käynnissä.	<p>Hyte-työryhmä</p> <p>Tukena: muut yhteistyöryhmät</p>	<p>Määrällinen: tilastot</p> <p>Laadullinen: palaute</p>

	Ylöjärvi			
	Indikaattori	2021	2022	2023
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistäinfo ind. 3959		265,9	254,9	
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaistainfo ind. 286		20,2		25,4
Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessäinfo ind. 5317		35	35	
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnitinfo ind. 5316		63	63	
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstäinfo ind. 3219		4,9		
Kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastusinfo ind. 5309		100	100	
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumejainfo ind. 5335		100	100	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumistainfo ind. 5331		100	100	100
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutumineninfo ind. 5330		0	0	100
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorilleinfo ind. 5327		100	100	
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötäinfo ind. 5333		100	100	100
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmäinfo ind. 5328		100	100	
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokoukseninfo ind. 5321		100	100	
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystäinfo ind. 3984		0	0	0
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessainfo ind. 5323		0	100	
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiininfo ind. 5320		100	100	
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussainfo ind. 5313		93	93	
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstäinfo ind. 234		1,7	1,7	
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstäinfo ind. 306		5,4	5,4	
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksistainfo ind. 5336		100	100	100
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaistainfo ind. 3906		18,7		15,1

YLOJÄRVI

Lisätietoja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän puolesta:

Suvi Saarinen

Hyvinvointipäällikkö

p. 044 4811471

suvi.saarinen@ylojarvi.fi

www.ylojarvi.fi

